

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΥΗ ΠΕΠΕ

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ: ΙΛΙΑΔΑΣ & ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

- Αποτελούν τα αρχαιότερα έπη της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας.
- Αποτελούνται από 24 ραψωδίες που δηλώνονται με κεφαλαία γράμματα.
- Ο χρόνος συγγραφής τους τοποθετείται στο 2^ο μισό του 8ου αι. π.Χ.

ΙΛΙΑΔΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

- Ο χρόνος συγγραφής/σύνθεσής της είναι ο 8ος αι. π.Χ
- Περιγράφει γεγονότα που συνέβησαν προγενέστερα στον 12ο αι. π.Χ.
- Παρατηρούνται αναχρονισμοί, γιατί ο Όμηρος μεταφέρει στοιχεία της δικής του εποχής (8ος αι. π.Χ) στην εποχή του Τρωικού πολέμου (12ος αι. π.Χ.).
- Παρατηρούνται και στοιχεία εντελώς φανταστικά και εξωπραγματικά.
- Η Ιλιάδα δεν αποτελεί ιστορική πηγή, γιατί ο σκοπός του Ομήρου είναι να τέρψει και όχι να ενημερώσει για την εποχή που περιγράφει στο έργο του.

ΔΟΜΗ ΙΛΙΑΔΑΣ

Α	Λοιμός - Μήνις
Β	Όνειρος - Διάπειρα - Βοιωτία ή κατάλογος νεών
Γ	Όρκοι - Τειχοσκοπία - Αλεξάνδρου και Μενελάου μονομαχία
Δ	Όρκίων σύγχυσις - Αγαμέμνωνος επίπωλησις
Ε	Διομήδους άριστεία
Ζ	Έκτορος και Ανδρομάχης ομιλία
Η	Έκτορος και Αίαντος μονομαχία - Νεκρών αναίρεσις
Θ	Κόλος μάχη
Ι	Πρεσβεία προς Αχιλλέα - Λιταί
Κ	Δολώνεια
Λ	Αγαμέμνωνος άριστεία
Μ	Τειχομαχία
Ν	Μάχη επί ταΤς ναυσί
Ξ	Διός άπάτη
Ο	Παλίωξις παρά τών νεών
Π	Πατρόκλεια
Ρ	Μενελάου άριστεία
Σ	Όπλοποιία
Τ	Μήνιδος άπόρρησις
Υ	Θεομαχία
Φ	Μάχη παραποτάμιος
Χ	Έκτορος αναίρεσις
Θ	Άθλα επί Πατρόκλω
Ω	Έκτορος λύτρα

24 ΡΑΨΩΔΙΕΣ

ΘΕΜΑ ΙΛΙΑΔΑΣ

- η οργή, η μήνις, του Αχιλλέα εναντίον του Αγαμέμνονα.
- Αναδεικνύεται ήδη από τον 1^ο στίχο της Ιλιάδας.

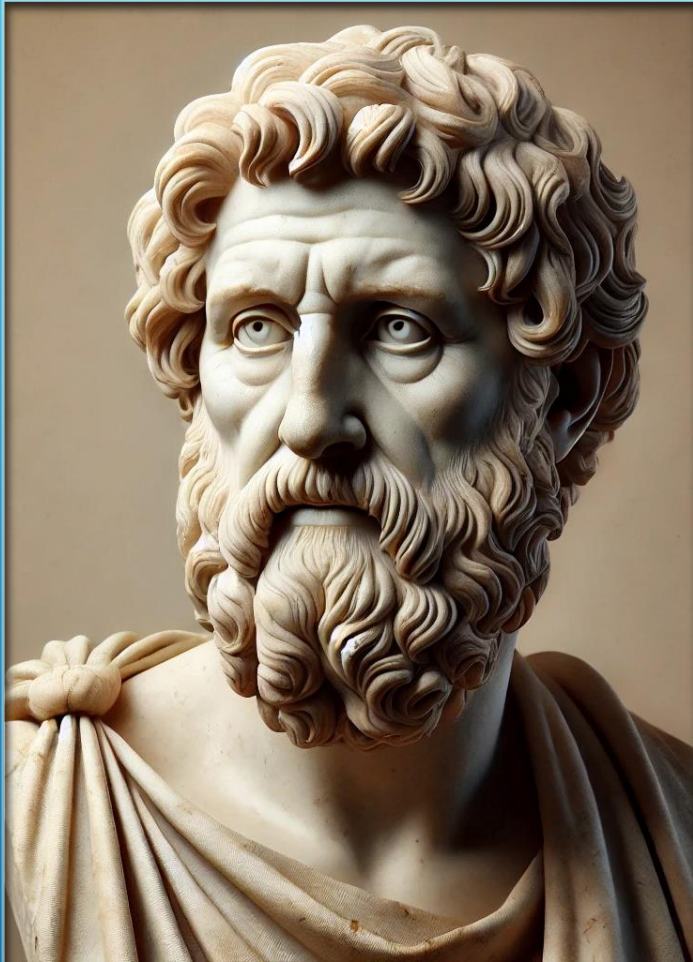
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΙΛΙΑΔΑΣ

- Ο πόλεμος 10 χρόνων στην πεδιάδα της Τροίας.
- Στο έπος περιγράφονται οι τελευταίες 51 ημέρες πριν από την άλωση της Τροίας, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο έπος. Η Ιλιάδα ολοκληρώνεται με τον ενταφιασμό του Έκτορα, του γενναιότατου γιου του βασιλιά της Τροίας, Πριάμου.

ΑΦΟΡΜΗ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ο Αγαμέμνονας αρνείται να παραδώσει την αιχμάλωτη Χρυσήίδα, στον πατέρα της, τον Χρύση, ο οποίος ήταν ιερέας του Απόλλωνα και έτσι ζητεί από το θεό να εκδικηθεί τους Αχαιούς. Ο Άπολλωνας στέλνει λοιμό στο στρατόπεδο των Αχαιών και ο Αγαμέμνονας αναγκάζεται να επιστρέψει τη Χρυσήίδα, αλλά απαιτεί να πάρει στη θέση της τη Βρισηίδα, την οποία είχε λάβει ως δώρο ο Αχιλλέας. Αυτή την απαίτηση φαίνεται στον Αχιλλέα ατιμωτική και γι' αυτό φιλονικεί με τον Αγαμέμνονα αποφασίζοντας να απέχει από τη μάχη. Μετά τον θάνατο πολλών Αχαιών θα επιστρέψει για να εκδικηθεί το θάνατο του αγαπημένου φίλου του Πατρόκλου. Τελικά, αποκαθίστανται οι σχέσεις του με τον Αγαμέμνονα και θανατώνει τον Έκτορα.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ	ΙΛΙΑΔΑ 15.693 στίχοι	ΟΔΥΣΣΕΙΑ
ΥΦΟΣ	Δραματικό & πυκνό, που ταιριάζει στο νεαρό της ηλικίας του ποιητή	Αφηγηματικό & παραστατικό, που ταιριάζει στην ώριμη ηλικία του ποιητή
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Πολεμικό & ηρωικό	Ειρηνικό & νοσταλγικό & παραμυθιακό
ΚΟΙΝΩΝΙΑ	Οι ήρωες έχουν αριστοκρατική καταγωγή και προβάλλουν τα ιδεώδη της τάξης τους, γι' αυτό παρουσιάζεται η βασιλεία στην ακμή της.	Οι ήρωες κατάγονται από διάφορα κοινωνικά στρώματα και αναδεικνύονται οι πόθοι και οι πεποιθήσεις τους.
ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Βασιλεία & αριστοκρατία & συμμετοχή του στρατού στη λήψη αποφάσεων	Παρακμή βασιλείας & αριστοκρατίας, ενώ και οι κατώτερες τάξεις έχου άποψη
ΘΕΟΙ	Με ανθρωπόμορφα χαρακτηριστικά. Εγωιστές και άδικοι	Με ανθρωπόμορφα χαρακτηριστικά. Πιο αξιοπρεπείς, καθώς υπακούουν σε κάποιους ηθικούς κώδικες.
ΑΝΘΡΩΠΟΙ	Οι άνθρωποι παραδίνονται στις διαθέσεις τους.	Οι άνθρωποι φαίνεται να έχουν συνείδηση της ευθύνης τους για τις επιλογές στη ζωή τους και καθορίζουν έτσι ως έναν βαθμό τη μοίρα τους.
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ	Ο Αχιλλέας διαθέτει σωματικές αρετές αλλά και παρορμητικότητα. Στις μάχες εμφανίζει παράτολμο θάρρος αλλά και έλλειψη του μέτρου, καθώς χάνει την ψυχραιμία του.	Ο Οδυσσεύς διαθέτει πνευματικές αρετές που είναι χρήσιμες στην καθημερινότητα όπως ευστροφία, σύνεση, καρτερικότητα, εφευρετικότητα.

ΟΜΗΡΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Η μελέτη των έργων του Ομήρου έχει δημιουργήσει ερωτήματα για το αν ο ίδιος έγραψε τόσο την Ιλιάδα όσο και την Οδύσσεια, ή αν έγραψε μόνο την Ιλιάδα και κάποιος άλλος, πιθανώς μαθητής του, έγραψε την Οδύσσεια. Επίσης, υπάρχει η απορία αν τα δύο έργα είναι ολοκληρωμένες ποιητικές δημιουργίες ή αν προέκυψαν από τη σύνδεση διαφόρων ιστοριών της μυθολογίας. Οι ειδικοί συμφωνούν γενικά ότι ο Όμηρος πήρε υλικό από την προφορική παράδοση, αλλά το συνδύασε με στοιχεία της εποχής του και της επικής ποίησης για να δημιουργήσει τα έργα του.